

چهارشنبه 30 اردیبهشت 25 جمادی الاول 20 مه

مرگ معاویه دوم در سال 64 هجری قمری پس از آن که یزید بن معاویه (دومین حاکم سلسله امویان) در چهاردهم ربیع الاولی سال 64 قمری به هلاکت رسید، بر اساس وصیت او و تصمیم ریش سفیدان بنی امیه و صاحب نفوذان دربار اموی، فرزند وی، به نام معاویه بن یزید به خلافت رسید. ...

مرگ معاویه دوم در سال 64 هجری قمری

پس از آن که یزید بن معاویه (دومین حاکم سلسله امویان) در چهاردهم ربیع الاولی سال 64 قمری به هلاکت رسید، بر اساس وصیت او و تصمیم ریش سفیدان بنی امیه و صاحب نفوذان دربار اموی، فرزند وی، به نام معاویه بن یزید به خلافت رسید. معاویه بن یزید بن معاویه، که به معاویه دوم نیز مشهور است، پس از چهل روز حکومت، از ادامه خلافت دل زده شد و حکومت و خلافت خاندان خویش را ناصواب و غیر شایسته دانست و بدین جهت از این مقام کناره گرفت و به طور رسمی از مقام خود استعفا داد. او در جمع مردم، خلافت پدر و جد خویش را ناصواب معرفی کرد و گفت که حاضر نیست به راه آنان ادامه دهد. بلکه باید این مقام به جایگاه اصلی خویش برگردد. مروان بن حکم، که پیر امویان بود، از پای منبر برخاست و به وی گفت: حال که خود طالب خلافت نیستی، پس امر آن را به شورای مسلمانان واگذار، همان کاری که عمر بن خطاب انجام داد.

معاویه دوم در پاسخ او گفت: من خود شریب خلافت را نچشیدم چگونه پی آمد ناگوار و وزر و بال آن را بر عهده گیرم. پس از آن، خانه نشینی را برگزید و در میان مردم و در اجتماع آنان حاضر نمی شد. مادرش از کردار و رفتار او بسیار ناراحت و خشمگین بود و از شدت نگرانی و ناراحتی به وی گفت: ای کاش، خون حیض می شدی و به وجود نمی آمدی! معاویه در پاسخ مادرش گفت: ای مادر، به خدا سوگند دوست داشتم که خون حیض بوده و به دنیا نمی آمدم و قلاده این آمر (خلافت غاصبانه) را بر گردن نمی افکندم و ای کاش، نمی دانستم برای خدا بهشت و جهنمی در کار است! به هر روی، معاویه دوم پس از چهل روز و به فولی، پس از دو ماه خلافت، از این مقام کناره گرفت و خانه نشین شد. ولی دیری نپایید که مرموزانه در 25 جمادی الاولی، وفات یافت.

برخی از مورخان معتقدند که وی را مسموم و از این راه سر به نیست کردند، تا زمینه برای خودکامگی مروان بن حکم فراهم شود.

تولد حاج میرزا محمد فیض قمی در سال 1370 هجری قمری

حاج میرزا محمد فیض قمی از علما، مراجع و استادان برجسته در سال 1370 هجری قمری در قم متولد شد و پس از به پایان رسیدن تحصیلات متوسطه به تهران آمد و به تحصیل ادامه داد. میرزا محمد فیض قمی تحصیلات عالی را در نجف سپری کرد و سرانجام جزو مدرسان حوزه علمیه سامرا شد. وی بعد از بازگشت به ایران به زادگاهش قم عزیمت کرد و به تدریس و تربیت طلاب علوم دینی اهتمام ورزید. آیت الله قمی حجره های مدرسه فیضیه قم را برای اسکان و پرورش اهل علم آماده کرد و خود نیز در همان مکان به تدریس پرداخت.

«ابن یعیش بن صانع» دانشمند علوم نحوی در سال 643 هجری قمری

«ابن یعیش بن صانع» دانشمند علوم نحوی در سال 643 هجری قمری در حلب درگذشت. ابن یعیش مردی فاضل و ادیب بود و در علم نحو دانش بسیار داشت. وی نحو را در حلب، موصول و دمشقی آموخت و در کنار آن به گردآوری حدیث نیز پرداخت. ابن یعیش بعد از بازگشت به زادگاهش تا پایان عمر در حلب تدریس کرد. از مشهورترین شاگردان ابن یعیش؛ ابن خلکان را میتوان نام برد که از مورخان و ادیبان بزرگ قرن هفتم هجری قمری بشمار میرود.

- تولد آیت الله شهید محمد باقر حکیم در سال 1358 هجری قمری

خلاصه ای از زندگی ابن بزرگ مرد عرصه دین و دانش:

ولادت:

شهید سید محمد باقر حکیم در 25 جمادی الاول سال 1358 هجری قمری در شهر نجف اشرف، مرکز مرجعیت دینی دیده به جهان گشود. والد مکرم ایشان، حضرت آیت الله العظمی سید محسن طباطبائی حکیم (قدس سره) بودند.

نسب:

آل حکیم از خاندانی است که نسب ایشان به حضرت امام حسن بن علی بن ابی طالب (علیهم السلام) ختم می شود. عالم اخلاقی حضرت آیت الله سید مهدی حکیم (جد پدری شهید سید محمد باقر حکیم) نیز از این خاندان علمی می باشد که در اوایل قرن 14 هجری قمری عالمی شناخته شده بودند. شهید حکیم نیز در دامان خانواده ای که فضای آن آینده از تقوا و ورع و اجتهاد بود، رشد یافت و خلف صادقی برای سلف صالح خویش گشت. تحصیلات و اساتید:

شهید حکیم دروس ابتدایی را در 4 سال در دبستان منتدی النثر نجف اشرف به پایان رساند و در همین اوان، انگیزه تحصیلات حوزوی را او نشأت گرفت. لذا دروس حوزوی را آغاز نمود (1370 هجری قمری) در حالی که دوازده سال بیشتر نداشت. ایشان در نجف اشرف از اساتید بسیاری بهره بردند که برخی از آنها از این قرارند:

- 1 - آیت الله العظمی سید محمد سعید حکیم .
- 2 - آیت الله سید محمد حسین حکیم .
- 3 - آیت الله العظمی سید یوسف حکیم (برادر بزرگتر ایشان).
- 4 - آیت الله العظمی سید أبو القاسم خوئی .
- 5 - آیت الله العظمی شهید سید محمد باقر صدر .

نوع علمی و قدرت ذهنی و افکار عالی ایشان از همان ابتدا شناخته شده بود لذا از سنین اولیه به حرمت و احترام علما و فضایی بزرگ حوزه نائل شدند، به گونه ای که

در سنین اولیه جوانی (سال 1383 هجری قمری) اجازه اجتهاد در علوم فقه و اصول و قرآنی را از دست حضرت آیت الله العظمی شیخ مرتضی آل یاسین دریافت نمودند. تدریس و شاگردان:

شهید حکیم بعد از نیل به مدارج مختلف علمی، تدریس علوم سطوح عالی فقه و اصول را آغاز نمودند که حلقه درس ایشان در مسجد هندی نجف اشرف به قدرت استدلال و دقت بحث و نظر شناخته شد و به دست ایشان شاگردان زیادی به مراتب بالای حوزوی نائل شدند که مهترین ایشان عبارتند از:

- 1 - شهید آیت الله سید عبد الصاحب حکیم (برادر ایشان) .
- 2 - حجت الاسلام والمسلمین سید محمد باقر مهری .
- 3 - حجت الاسلام والمسلمین شیخ علی کورانی .
- 4 - شهید حجت الاسلام والمسلمین سید عباس موسوی .
- 5 - حجت الاسلام والمسلمین شیخ أسد الله حرشی .
- 6 - حجت الاسلام والمسلمین شیخ عدنان زلفوط .
- 7 - حجت الاسلام والمسلمین سید حسن نوری .
- 8 - حجت الاسلام والمسلمین سید صدر الدین قبانچی .
- 9 - حجت الاسلام والمسلمین شیخ حسن شحاده .
- 10 - حجت الاسلام والمسلمین شیخ هانی الثامر .

همزمان با انتشار آوازه علمی وی و باز شدن درهای حوزه به سوی دانشگاه ها در سن 25 سالگی توسط حضرت آیه الله العظمی شهید سید محمد باقر صدر به استادی دانشکده اصول دین در زمینه علوم قرآنی و شریعت و فقه فعالیت می نمود .

ایشان در ایران نیز علیرغم رهبری جهاد سیاسی مدت کوتاهی به تدریس درس خارج، و نیز چند سال به تدریس تفسیر موضوعی و تحلیل آیات اجتماعی قرآن اشتغال داشتند .

تالیفات:

برخی از تالیفات ایشان عبارتند از:

- 1 - علوم القرآن .
- 2 - الحكم الإسلامی بین النظرية والتطبيق .
- 3 - الهدف من نزول القرآن .
- 4 - أهل البيت (عليهم السلام) و دورهم فی الدفاع عن الإسلام .
- 5 - دور الفرد فی النظرية الإقتصادية الإسلامية .
- 6 - حقوق الإنسان من وجهة نظر إسلامية .
- 7 - النظرية الإسلامية فی العلاقات الإجتماعية .
- 8 - منهج التزكية فی القرآن .
- 9 - المستشرقون وشبهاتهم حول القرآن .
- 10 - الظاهرة الطاغوتية فی القرآن .

فعالتهای فرهنگی:

آن شهید در زمینه فعالیت فرهنگی نقش مهمی در ایجاد دو موسسه جهانی و چند مرکز دیگر در ایران، داشتند:

- 1- مجمع جهانی تقرب بین مذاهب اسلامی که تصدی ریاست آن را بر عهده داشتند.
- 2- مجمع جهانی اهل البيت (علیهم السلام) که در این مجمع نایب رئیس بودند.
- 3- تأسیس مرکز بررسی های تاریخ معاصر عراق در شهر قم.
- 4- تأسیس موسسه دار الحکمه که دارای یک مدرسه علمیه و یک مرکز انتشارات می باشد و مراکز دیگر از قبیل تأسیس یک مرکز تحقیق و بررسی و راه اندازی کتابخانه تخصصی .

بازگشت به عراق:

بعد از سقوط نظام بعثی عراق، شهید حکیم در تاریخ 1382/1/20 پس از حدود 25 سال اقامت در ایران به زادگاه خود نجف اشرف باز گشتند تا در مسیر جهادی که از جوانی پای در آن نهاده بودند پیشرو باشند. در مسیر بازگشت ایشان به عراق مردم شهرهای بصره، عماره، دیوانیه، نجف، کربلا و سایر شهرها چندان استقبال بی سابقه ای از او به عمل آوردند که گویی سیل جمعیت در خیابان ها راه افتاده است ایشان از همان آغاز استقرار در شهر نجف اشرف نماز جمعه را در صحن شریف علوی اقامه نمودند.

شهادت:

بیش از هفت بار شهید حکیم مورد سوء قصد قرار گرفتند که دو سوء قصد قبل از هجرت ایشان از عراق بود و مابقی نیز در خارج از کشور عراق بوده است. و سرانجام آن شهید والا مقام در اول رجب سال 1424 هجری قمری پس از اقامه نماز جمعه در حرم مطهر امام علی علیه السلام و در راه بازگشت به منزل به واسطه انفجار بمبی که در کنار صحن شریف کار گذاشته شده بود، ایشان و ده ها تن از نماز گزاران به مقام عظمای شهادت نائل شدند و جمعی نیز مجروح گشتند. و این گونه بود فرجام کسی که بیش از 30 سال برای نجات و رهایی مردم مظلوم عراق و تشکیل حکومتی بر وفق اصول اسلام از جان خویش نیز ماهه گذاشت

تولد انوره دوبالزاک رمان نویس فرانسوی در سال 1799 میلادی

انوره دوبالزاک رمان نویس فرانسوی در سال 1799 میلادی متولد شد. این نویسنده قرن 18 میلادی در اغلب آثار خود اوضاع اجتماعی زمان خویش را بسیار دقیق به تصویر کشیده است. مجموعه آثار بالزاک «کمدي انساني نام دارد و نخستین اثر او رساله اراده است همچنین بابا گوریو و چرم ساغری» مهمترین آثار او بشمار می روند.

استقلال سرزمین کوبا به مثابه یک جمهوری تحت الحمایه آمریکا در سال 1902 میلادی

سرزمین کوبا در سال 1902 میلادی به مثابه یک جمهوری مستقل تحت حمایت ایمریکا فرارگرفت و کلیه قوای ایمریکا از خاک این کشور خارج شدند. استقلال کوبا بر پایه قانون اساسی جدید این کشور بدست آمد. در این قانون ماده ای گنجانده شده بود که به دولت ایمریکا حق می داد برای حفظ جان و مال اتباع خود در امور کوبا مداخله کند. بر طبق همین قانون، ایمریکا پایگاههای نظامی دریا در خاک کوبا مستقر کرد. اما از سال 1959 میلادی با روی کار آمدن فیدل کاسترو نفوذ ایمریکا در کوبا به تدریج از میان رفت.

تشکیل کنفرانس تاریخی سران کشورهای افریقای در سال 1963 میلادی

کنفرانس تاریخی سران کشورهای افریقای در شهر آدیس آبابا پایتخت اتیوپی در سال 1963 میلادی تشکیل شد. در این کنفرانس رهبران 31 کشور افریقای شرکت داشتند. هدف از تشکیل این کنفرانس ایجاد منشوری کلی برای سازمان کشورهای افریقای بود. ریاست و رهبری این کنفرانس را هایل ثلاثی امپراتور وقت اتیوپی به عهده داشت.

تولد جان استوارت میل فیلسوف و اقتصاددان انگلیسی در سال 1806 میلادی

جان استوارت میل فیلسوف و اقتصاددان انگلیسی در سال 1806 میلادی بدنیآ آمد. میل معتقد بود که در علوم باید از روش تجربی بهره جست. استوارت میل مؤسس مکتب اصالت سود در اقتصاد است. از مشهورترین آثار این اقتصاددان انگلیسی کتابهای «علم اقتصاد، فلسفه اثباتی و اصول اقتصاد سیاسی در زمینه منطق اقتصاد کلاسیک لیبرالی و تحلیل آن» را می توان نام برد.

روز جهانی توسعه فرهنگی

سازمان علمی، فرهنگی و آموزشی ملل متحد (یونسکو) دهه پایانی سده 20 میلادی را به عنوان "دهه جهانی توسعه فرهنگی" معرفی نمود و 21 ماه مه میلادی روز جهانی توسعه فرهنگی اعلام شده است.

به تعبیر و برداشت کلی فرهنگ culture مجموعه ای بهم پیوسته از دانش ها، آگاهی ها، باورها، ارزشها، "هنجارها، ایستارها و مهارت های لازم و ضروری برای زندگی اعضای جامعه است. بدون فرهنگ امکان ادامه زیست جوامع بشری وجود نخواهد داشت.